

Investiții cu buchet de vechime

Investitorii cu fler au descoperit că vinul vechi este un plasament care rămâne... rece la tulburările economice. Singurele cifre de care depinde randamentul investiției sunt... gradele Celsius din pivniță. De Diana-Florina Cosmin

Pe 15 septembrie 2008, gigantul financiar Lehman Brothers își declara, oficial, falimentul, aducând mii de investitori pe culmile disperării. La mai puțin de o săptămână de la eveniment, Hart Davis Hart - o casă de licitații din Chicago - încheia una dintre cele mai mari tranzacții cu vinuri din istorie, vânzând câteva sute de sticle de vin la un preț de aproape 11 milioane de dolari. Printre achizițiile de senzație se număra o ladă Château Lafite din 1982, vândută în schimbul a 59.000 de dolari. Având în vedere că o ladă de vin poate avea până la 12 sticle, prețul minim plătit pentru o sticlă era amețitor de mare: 5.000 de dolari. Cumpărătorul nu era un miliardar excentric în căutare de lucruri scumpe și nici un „connaissance” dispus să plătească oricât pentru a simți buchetul unui vin vechi de 24 de ani. Dimpotrivă, era un investitor versat, a cărui decizie nu avea nimic de-a face cu plăcerea vinului, ci cu simțul cifrelor. Iar aceste cifre, care au fost în ultimii zece ani de partea „licorii lui Bachus”, au trezit și simțurile a doi români. Bancherul Marinel Burduja și omul de

afaceri Felix Pătrășcanu au descoperit că plăcerea de a savura un vin bun și satisfacția unei investiții de mii de euro merg mână-n mână.

BORDEAUX DE... SEGARCEA.

Marinel Burduja, prim-vicepreședinte Raiffeisen Bank, are o colecție de peste 8.500 de sticle de vin, despre care vorbește aproape cu duioșia unui părinte: „Vinurile sunt ca niște copii mici, trebuie să le asiguri un microclimat aparte și să nu le deranjezi prea des, altfel le strici «creșterea»”. Prin microclimat, bancherul înțelege o temperatură optimă, absența umezelii și a luminii, precum și un unghi de depozitare care să permită ca dopul să fie în permanență ud. Toate aceste criterii sunt respectate cu sfințenie în crama sa. Absolut de înțeles, de vreme ce printre „copiii” săi de suflet se află și câteva rarități care ar stârni invidia oricărui colecționar. Sticle de vin de peste 60 de ani vechime, din colecția personală a lui Stalin; vinuri din podgorii românești care au fost rase de pe fața pământului, precum Proboca, din Moldova sau sticle din colecția regală, cu însemnele



coroanei și cu nume care astăzi ar stârni zâmbetul: „Bordeaux de Segarcea”. Ca și în afaceri, ocaziile importante pot apărea de unde te aștepti cel mai puțin. Astfel, într-o iarnă năprasnică din 2001, Burduja a plecat, la insistențele unui prieten, să vadă o vinotecă descoperită într-un fost C.A.P de lângă Sibiu. Deși principalul imbold îl-a dat curiozitatea, descoperirea a fost extraordinară. „Am găsit sticle de vin făcute special pentru Gheorghe Gheorghiu Dej, care aveau eticheta pictată de mână, într-o caligrafie perfectă”, povestește Burduja.

Ca să ne convingem cu proprii ochi de „descoperire”, bancherul se întoarce către unul dintre pereții cramei sale, din care „răsar” funduri de sticle, etichetate cu grijă de proprietar și începe să caute „licoarea



Marinel Burduja crede că vinul se bea „în cantități mici și cu respect“

VINURI DE COLECȚIE

» Vinurile care pot deveni investiții în sine, așa-numitele „investment grade wines“, sunt, în general, produse ale marilor case de vinuri, cu vechime și proprietăți excepționale, care pot genera profit pe termen mediu, în general într-un orizont de timp de cinci ani. Factorii care influențează câștigul sunt raritatea respectivelor vinuri, comparativ cu cererea existentă la nivel global.

» Există două tipuri principale de investiții în vin. În primul caz, un pasionat al vinurilor va cumpăra sticlele cu intenția de a le păstra câțiva ani și apoi a le consuma. Cumpărând din timp, se economisește diferența dintre prețul vinului ajuns la maturitate și prețul plătit pe sticlă la cumpărare. În cel de-al doilea caz – care reprezintă investiția în sens clasic - achiziția are ca scop strict revânzarea cu un profit, la o dată ulterioară.

» Din producția mondială de vinuri, doar 1% au potențial investițional. În acest procentaj infim, supremația o dețin vinurile francezești de Bordeaux, care au o tradiție de câteva secole și sunt renumite pentru exclusivism și pentru faptul că nu doar își păstrează proprietățile în timp, ci devin chiar mai bune odată cu trecerea anilor. Chiar dacă există numeroase vinuri extrem de rafinate în afara Franței, vinurile de Bordeaux își păstrează poziția privilegiată pe piața vinurilor vechi. Pe lângă proprietățile băuturii, un rol determinant îl are și strategia de marketing inteligentă, care mizează pe tradiție, renume mondial și exclusivism.

» Sistemul de clasificare a vinurilor, intrat în vigoare la Bordeaux în 1855, restricționează producătorii francezi de vinuri („château”-urile francezești) să își mărească dimensiunea podgoriilor sau să crească producția. Astfel, oferta de vinuri fine rămâne limitată.

» Cererea de vinuri fine a cunoscut o creștere în ultimii ani, datorită numărului mare de colecționari din Europa, SUA - și, mai nou, din Rusia și țările asiatice – care caută vinuri în scop investițional.

» Vinurile de Bordeaux au o viață de 30 până la 100 de ani și reprezintă cea mai lichidă piață secundară de vinuri din lume. Casele de licitații, chateau-urile și casele de tranzacționare a vinului influențează prin tranzacțiile cu vinuri vechi, de colecție, prețurile la nivel mondial.

SURSA: WINE INVESTMENT FUND

lui Dej“. Într-un final o găsește – chiar sub raftul etichetat „STALIN“, plin de sticle din anii '30. O sticlă închisă la culoare, pictată atent cu vopsea albă: „Gospodăria agricolă de stat Rechiș“, care ar fi stat, cu câteva zeci de ani în urmă, pe masa lui Dej. „O bucată de istorie care nu are preț“, exclamă admirativ bancherul.

Alți investitori l-ar contrazice: licoarea din sticlă are preț, și încă unul piperat. Burduja a cumpărat-o, în 2001, cu echivalentul a 100 de euro, iar la câteva zile a aflat că proprietarul, dându-și seama de adevărata valoare a vinului, a vândut restul sticlelor cu peste 1.000 de euro bucata. De atunci și până acum, valoarea lor s-a dublat mai mult ca sigur. Perla colecției lui Burduja este însă cu adevărat „o bucată de

istorie“: o sticlă de vin de Porto din colecția familiei regale spaniole, fabricată în doar două exemplare, în onoarea generalului Francisco Franco. Una dintre sticle i-a fost oferită lui Franco însuși de către Regele Juan Carlos. Cea de-a doua a fost inclusă în vinoteca regală, iar de acolo a ajuns – prin mâinile unui membru al familiei regale, despre care bancherul nu vrea să dea detalii! – în colecția românului. Ceea ce l-a impresionat pe Marinel Burduja este faptul că sticla poartă timbrul fiscal al Spaniei, ceea ce înseamnă că, la 1938, alcoolul era fiscalizat în economia spaniolă, chiar și la nivelul Casei Regale. „Asta înseamnă ca statul să dea cu adevărat un model pentru populație“, apreciază bancherul.

Contrar aparențelor, vechimea unui

vin nu este singurul criteriu de stabilire a prețului. Dacă producția din anul respectiv are o calitate excepțională, un vin nou poate costa de două-trei ori mai mult decât unul vechi. Burduja, care consideră că vinul trebuie băut în cantități mici, „cu plăcere și respect“, nu se vede vânzându-și vreodată vreunul dintre „copii“, dar nici gustând vreodată din raritățile pe care le ascunde crama sa. „La un vin vechi, marea plăcere nu este să îl bei, ci să îl ai în colecție“, recunoaște el. De aceeași părere este și Felix Pătrășcanu, unul dintre fondatorii Fan Courier, un alt împătimit al vinurilor, care nu crede în sintagma „vinului care devine mai bun cu timpul“.

Dictonul nu se aplică la orice tip de vin, consideră Pătrășcanu, care a copilărit în zona viticolă Panciu, din județul Vrancea, și a gustat până acum zeci sau chiar sute de vinuri. Cea mai mare dezamăgire a fost – paradoxal – un vin de aproape 60 de ani vechime, cumpărat cu echivalentul a câteva sute de euro în anii '90. Deși s-ar fi calificat cu succes în orice portofoliu investițional, feteasca respectivă nu a primit notă de trecere de la Pătrășcanu la capitolul gust. „A fost o greșeală să-l deschid, pentru că de la un anumit număr de ani încolo, vinul moare, iar a deține sticla respectivă devine strict o chestiune de vanitate“. Din colecția sa de 200 de sticle, preferatul este un Brunello di Montalcino din 1980, pentru care a plătit câteva sute de euro.

FONDURI DE INVESTIȚII.

Spre deosebire de Marinell Burduja, care consideră că vinurile de Bordeaux sunt fără egal în lume, Felix Pătrășcanu „votează“ pentru vinurile latino-americane, în special pentru cele de Chile. „Bordeauxul este un vin bun, dar este și lucrat extraordinar de bine pe partea de marketing“, afirmă el. Pe viitor, fondatorul FAN Courier nu exclude posibilitatea de a duce pasiunea sa pentru vinuri la următorul nivel, cel de investiție în adevăratul sens al cuvântului. De altfel, James Miles, consultant la „Bursa internațională a vinurilor“ - Liv-ex, apreciază că vinul

CHEIA VINURILOR

Cu ajutorul unui dispozitiv de mărire a unui breloc, poți simți gustul unui vin vechi de zeci de ani.

» În urmă cu zece ani, francezul Laurent Zanon a inventat, în colaborare cu Frank Thomas, unul dintre cei mai celebri sommelieri (experți în vinuri), așa-numita „Cheie a vinului“. De mărire a unui breloc, „Cheia vinului“ este făcută dintr-un aliaj de mai multe metale, realizat după cea mai modernă tehnologie în domeniu, care te ajută să simți gustul pe care l-ar avea vinul după ani buni de vechime.

» Cum funcționează? „Cheia“ se introduce

are capacitatea de a fi un activ profitabil „în principal datorită faptului că evoluția sa nu este corelată cu cea a piețelor financiare clasice“. Indicele Liv-ex, care urmărește 100 de vinuri cu potențial investițional, confirmă aprecierile lui Miles. După o scădere înregistrată în octombrie 2008, indicele a urcat cu 10% de la începutul anului în curs, oferind un nou impuls investitorilor. În lume, există peste 20 de fonduri dedicate investițiilor în vinuri vechi, toate înregistrând performanțe

remarcabile în ultimii zece ani. Aceste fonduri cumpără vinuri „vintage“, le vând la un preț mai mare, iar profitul îl reinvestesc tot în vinuri. Vintage Wine Fund, spre exemplu, și-a crescut valoarea plasamentelor cu 85% în șapte ani de zile, iar Wine Growth Fund – care investește exclusiv în vinuri Bordeaux - a depășit constant valoarea principalilor indici bursieri.

» Instrumentul costă aproape 200 de euro și poate fi folosit atât de profesioniști – care vor să afle vârsta optimă de îmbătrânire pentru vinul pe care îl produc – cât și de către iubitorii de vinuri fine, care pot astfel să simtă gustul unui vin vechi de zeci de ani, fără a plăti mii de euro pe o sticlă.

» Instrumentul costă aproape 200 de euro și poate fi folosit atât de profesioniști – care vor să afle vârsta optimă de îmbătrânire pentru vinul pe care îl produc – cât și de către iubitorii de vinuri fine, care pot astfel să simtă gustul unui vin vechi de zeci de ani, fără a plăti mii de euro pe o sticlă.

» Instrumentul costă aproape 200 de euro și poate fi folosit atât de profesioniști – care vor să afle vârsta optimă de îmbătrânire pentru vinul pe care îl produc – cât și de către iubitorii de vinuri fine, care pot astfel să simtă gustul unui vin vechi de zeci de ani, fără a plăti mii de euro pe o sticlă.

» Instrumentul costă aproape 200 de euro și poate fi folosit atât de profesioniști – care vor să afle vârsta optimă de îmbătrânire pentru vinul pe care îl produc – cât și de către iubitorii de vinuri fine, care pot astfel să simtă gustul unui vin vechi de zeci de ani, fără a plăti mii de euro pe o sticlă.



Felix Pătrășcanu
preferă licorile
latino-americane